

FM: Reeksporta samazinājums turpina negatīvi ietekmēt kopējo eksporta vērtību

Publicēts: 31.01.2018.

Jau trešo mēnesi pēc kārtas eksports turpina pieaugt, š.g. oktobrī sasniedzot šogad augstāko eksportēto preču vērtību 971,3 miljonu eiro apmērā, kas ir par 1,9% vairāk salīdzinājumā ar iepriekšējo mēnesi. Tomēr mēneša pieaugums nebija pietiekams, lai sasniegtu iepriekšējā gada līmeni, tādēļ gada griezumā eksporta vērtība ir samazinājusies par 3,5%.

Negatīvo ietekmi uz eksporta vērtību oktobrī radīja būtisks elektroierīču un elektroiekārtu, kā arī minerālproduktu eksporta kritums par attiecīgi 22,0% un 20,0%. Galvenokārt ar šo divu preču kategoriju kritumu var skaidrot kopējo preču eksporta samazinājumu kopumā šajā gadā, jo desmit mēnešos eksports bijis par 1,7% mazāks salīdzinājumā ar pērnā gada attiecīgo laika periodu. Tiesa, šo preču eksporta kritumu pamatā nodrošināja reeksporta samazinājums. Pirmkārt, to apliecina arī importa dati, jo līdzvērtīgie kritumi šajās kategorijās fiksēti arī importā. Otrkārt, to apliecina apstrādes rūpniecības dati. Izslēdzot elektroierīču un elektroiekārtu, kā arī minerālproduktu preču kategorijas no kopējā preču eksporta, tā vērtība desmit mēnešos būtu par 3,0% lielāka salīdzinājumā ar pērnā gada attiecīgo periodu. Tas kopumā atbilstu arī Latvijas apstrādes rūpniecības eksporta apgrozījumam šajā laikā periodā (2,7%).

Jāatzīmē, ka līdz ar naftas cenu pieaugumu pasaules biržās, mazinās arī minerālproduktu eksports, ko pamatā veido tieši naftas produkti.

Oktobrī kopējo preču eksportu negatīvi ietekmēja arī koka un koka izstrādājumu eksporta sarukums par 5,1%. Galvenais faktors, kas iespaidoja šo, vienu no stabilākajām eksporta nozarēm Latvijā, bija eksporta kritums uz Lielbritāniju par 19,9% sterliņu mārciņas kursa krituma dēļ. Tomēr jāatzīmē, ka koksnes eksporta kritums uz Lielbritāniju saistīts arī ar iepriekšējā gada augsto bāzi, kad bija sasniegts viens no vēsturiski augstākajiem līmeņiem. Š.g. oktobrī koksnes eksporta vērtība uz šo valsti bija 30,7 miljonu eiro apmērā, kas atbilst pērnā gada vidējam līmenim.

Vienlaikus kopumā oktobrī ir pozitīva statistika pārējās eksporta preču kategorijās. Turpinās spēcīgs būvniecības izstrādājumu (akmens, cementa, stikla u.c.) eksports, kas š.g. gada oktobrī palielinājās par 53,9%, savukārt desmit mēnešos pieaugums ir 20,3%. Lielāko pieaugumu veidoja būvmateriālu eksports uz Zviedriju. Ņemot vērā, ka konfidences rādītājs būvniecībā, kas raksturo vispārējo konjunktūras situāciju nozarē ne tikai augstākminētajās valstīs, bet arī ES kopumā, novembrī turpināja uzlaboties, visticamāk, šo preču eksports uzrādīs atzīnīgus pieauguma tempus arī nākamajos mēnešos. Papildus tam, būtiski pieauga graudaugu, farmācijas produktu un mēbeļu eksports.

Lai gan dati par pakalpojuma eksportu oktobrī vēl nav pieejami, jāatzīmē, ka par spīti sarežģītai situācijai transporta pakalpojumu nozarē, kuru pakalpojumu eksporta vērtība š.g. deviņos mēnešos samazinājās par 7,2%, to ar uzviju kompensēja citu komercpakalpojumu eksporta kāpums. Straujākie pieaugumi fiksēti telesakaru, informācijas un datorpakalpojumiem, kā arī būvniecības pakalpojumiem. Kopumā uz ārvalstīm sniegto pakalpojumu vērtība palielinājās par 3,7%, tādējādi nedaudz kompensējot preču eksporta kritumu.

Savukārt importēto preču vērtība salīdzinājumā ar pērnā gada oktobri bija par 0,4% lielāka. Kā jau bija minēts, ņemot vērā augsto reeksporta īpatsvaru elektroierīču preču un minerālproduktu kategorijās, šajās kategorijās fiksēti importa vērtības kritumi – attiecīgi par 7,9% un 18,6%. Tomēr šo kritumu pilnība kompensēja dzelzs un tērauda, farmācijas produktu, alkoholisko dzērienu un zivju produkcijas importa pieaugums.

<https://www.fm.gov.lv/lv/fm-reeksporta-samazinajums-turpina-negativi-ietekmet-kopejo-eksporta-vertibu>